



Svaz chladicí a klimatizační techniky

**ZÁKON 73/2012 Sb. o látkách, které poškozují ozonovou
vrstvu a o fluorovaných skleníkových plynech**

Školicí středisko CHKT a TČ
www.chlazení.cz skoleni@schkt.cz

Osnova

- Obecné informace
- Důležitá místa pro provozovatele
- Důležitá místa pro certifikované osoby

Obecné informace

- Platný od 1. září 2012
- Úplné vyčlenění právní úpravy RL a FP z dosavadního zákona o ochraně ovzduší (86/2002 Sb. – 483/2008 Sb.)
- Navazuje na Nařízení EU č. **1005/2009** o RL a **na Nařízení EU č. 842/2006** o FP

Obecné informace

- Nový zákon neobsahuje věcné změny
- Hlavním účelem zákona je uvedení sankcí za nedodržování ustanovení Nařízení EU 1005/2009 a 842/2006

Obecné informace

- Ke stažení na internetu na www.chlazení.cz v sekci Legislativa
- Podrobný výklad k jednotlivým částem zákona od Dr. Dobiášovského ve Zpravodaji 4/20112 a 5/2012 a na www.skoleni.chlazení.cz

Pro provozovatele

Pro účely tohoto zákona se rozumí:

„provozovatelem osoba skutečně zajišťující technický provoz zařízení, které obsahuje fluorované skleníkové plyny; není-li známa nebo neexistuje, považuje se za provozovatele vlastník takového zařízení“

Pro provozovatele

- **§ 3 Zneškodnění a znovuzískávání regulovaných látek**

-

(1) Osoba, která nabude regulované látky, jejichž použití je v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie¹⁾, je povinna bez zbytečného odkladu, **nejpozději však do 3 měsíců od okamžiku nabytí těchto látek, tyto látky zneškodnit.** Pokud není držitelem certifikátu, je povinna ve stejné lhůtě zajistit předání těchto látek osobě, která je držitelem certifikátu (dále jen "certifikovaná osoba"), a o předání regulovaných látek provést zápis, který pro účely kontroly uchovává po dobu 5 let.

Pro provozovatele

- § 3 Zneškodnění a znovuzískávání regulovaných látek
- Sankce:
- § 15(1) Fyzická/právní osoba, která drží regulované látky, jejichž použití je v rozporu s přímo použitelným právním předpisem Evropské unie¹⁾, se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 3 odst. 1

Pro provozovatele

- a) nezneškodní nebo nezajistí předání certifikované osobě ke zneškodnění regulovanou látku,
- **Pokuta až 500 000 Kč / 1 500 000 Kč**
- b) neprovede zápis o předání regulovaných látek nebo takový zápis po stanovenou dobu neuchová.
- **Pokuta až 500 000 Kč / 1 500 000 Kč**

Pro provozovatele

- **§ 4 Podmínky provozu zařízení obsahujícího regulované látky**
- 1) Zařízení obsahující nejméně 300 kg regulovaných látek je možné provozovat pouze, pokud je v něm instalován systém detekce úniků. **Osoba provozující toto zařízení kontroluje systém detekce úniků alespoň jednou za 12 měsíců.**

Pro provozovatele

- **§ 4 Podmínky provozu zařízení obsahujícího regulované látky**
- 2) Osoba provozující zařízení s obsahem nejméně 3 kg regulovaných látek je povinna vést evidenční knihu zařízení, uchovat ji pro účely kontroly v místě provozu zařízení po dobu 5 let a předložit ji ke kontrole na výzvu kontrolního orgánu.

Pro provozovatele

- § 4 Podmínky provozu zařízení obsahujícího regulované látky
- Sankce:
- § 16(2) Právník osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že
 - a) v rozporu s § 4 odst. 1 **nemá instalován systém detekce úniků** u zařízení obsahujícího nejméně 300 kg regulovaných látek,
 - b) v rozporu s § 4 odst. 1 **neprovede kontrolu systému detekce úniků** alespoň jednou za 12 měsíců, nebo
 - c) v rozporu s § 4 odst. 2 **nevede, neuchová nebo ke kontrole nepředloží evidenční knihu zařízení.**
- **Pokuta až 1 500 000 Kč**

Pro provozovatele

- **§ 7 Označování výrobků a zařízení obsahujících fluorované skleníkové plyny**
- Výrobky nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny, u kterých přímo použitelné předpisy Evropské unie²⁾ vyžadují jejich označení, lze na území České republiky uvést na trh jen, pokud je jejich **označení uvedeno v českém jazyce nebo slovenském jazyce.**
- § 17(1) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba ... v rozporu s § 7 nezajistí označení těchto výrobků nebo zařízení v českém jazyce nebo slovenském jazyce.

• **Pokuta až 1 000 000 Kč**

Pro provozovatele § 15 Přestupky

- (6) Fyzická osoba používající **nádobu k přepravě nebo skladování fluorovaných skleníkových plynů** se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech **nezajistí po uplynutí doby její životnosti znovuzískání v ní obsažených zbytků fluorovaných skleníkových plynů.**
- **Pokuta až 500 000 Kč**
- (8) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, **uvede na trh výrobek nebo zařízení, které obsahují regulované látky nebo jsou na regulovaných látkách závislé.**

Pokuta až 1 000 000 Kč

Pro provozovatele § 18

- (1) Provozovatel chladicích a klimatizačních zařízení, tepelných čerpadel, včetně jejich okruhů nebo systémů požární ochrany, které obsahují stanovené fluorované skleníkové plyny, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech:

Pro provozovatele § 18

- a) **nezajistí** u aplikací s obsahem nejméně 3 kg fluorovaných skleníkových plynů **kontrolu těsnosti certifikovanou osobou, Pokuta až 1 000 000 Kč**
- b) **nezajistí** u nových aplikací s obsahem nejméně 3 kg fluorovaných skleníkových plynů **kontrolu těsnosti certifikovanou osobou před jejich uvedením do provozu, Pokuta až 1 000 000 Kč**
- c) **nemá instalován** řádně fungující **system detekce úniků** pro aplikace s obsahem nejméně 300 kg fluorovaných skleníkových plynů,
Pokuta až 1 000 000 Kč

Pro provozovatele § 18

- d) nezajistí kontrolu systému detekce úniku alespoň jednou za 12 měsíců, **Pokuta až 1 000 000 Kč**
- e) bezodkladně neopraví zjištěnou netěsnost, **Pokuta až 1 000 000 Kč**
- f) neprovede následnou kontrolu těsnosti do 1 měsíce po opravě netěsnosti, **Pokuta až 500 000 Kč**
- g) nevede záznamy o aplikacích s obsahem nejméně 3 kg fluorovaných skleníkových plynů, nebo **Pokuta až 1 000 000 Kč**
- h) neuvede v záznamech podle písmene g) požadované údaje. **Pokuta až 500 000 Kč**

Pro provozovatele § 18

- 2) Provozovatel chladicích okruhů chladicích a klimatizačních zařízení a tepelných čerpadel, ... se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech **nezajistí znovuzískání fluorovaných skleníkových plynů ze zařízení na konci jejich životnosti certifikovanou osobou. Pokuta až 1 500 000 Kč**
- (3) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba používající **nádobu k přepravě nebo skladování** fluorovaných skleníkových plynů se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech **nezajistí po uplynutí doby její životnosti znovuzískání v ní obsažených zbytků fluorovaných skleníkových plynů. Pokuta až 1 500 000 Kč**

Pro provozovatele § 18

- (4) Provozovatel zařízení obsahujícího fluorovaný skleníkový plyn se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech nezajistí, aby osoba provádějící kontrolu těsnosti zařízení, znovuzískávání, instalaci, údržbu a servis měla potřebný certifikát.
Pokuta až 500 000 Kč

Pro provozovatele § 19

- (9) Právník osoba nebo podnikající fyzická osoba provozující chladicí, klimatizační zařízení, tepelné čerpadlo nebo systém požární ochrany s obsahem regulované látky nejméně 3 kg se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1005/2009
 - a) nepřijme veškerá proveditelná preventivní opatření s cílem předejít jakýmkoliv únikům a emisím regulovaných látek, **Pokuta až 500 000 Kč**
 - b) nezajistí pravidelnou kontrolu těsnosti, **Pokuta až 1 500 000 Kč**
 - c) neodstraní zjištěné netěsnosti do 14 dnů, **Pokuta až 1 500 000 Kč**
 - d) nezajistí následnou kontrolu do jednoho měsíce po opravě úniku, nebo **Pokuta až 500 000 Kč**
 - e) nevede záznamy podle článku 23 odst. 3 tohoto nařízení.
 - **Pokuta až 1 500 000 Kč**

Pro certifikované osoby

- Zákon 73/2012 Sb. se přímo odkazuje na Nařízení 1005/2009 o regulovaných látkách a na Nařízení 842/2006 o F-plynech
- Nařízení EU jsou právně nadřazená na národní zákony a zákon 73/2012 je jejich doplňující právní úpravou.

Pro certifikované osoby § 3 Zneškodnění a znovuzískávání regulovaných látek

- 1) Osoba, která nabude regulované látky je povinna nejpozději do 3 měsíců zajistit předání těchto látek certifikované osobě ke zneškodnění a o předání regulovaných látek provést zápis, který pro účely kontroly uchovává po dobu 5 let.

- **Sankce – fyzická osoba až 500 000 Kč**

- **Právnícká osoba až 1 500 000 Kč**

Pro certifikované osoby § 5 Označování výrobků nebo zařízení, které obsahují regulované látky

- (1) Dovozce a vývozce výrobků nebo zařízení, které obsahují regulované látky, jsou povinni uvádět v kolonce 31 celní deklarace název a označení regulované látky a kód kombinované nomenklatury.
- (2) Výrobce, dovozce, vývozce, prodejce a přepravce výrobků nebo zařízení, které obsahují regulované látky, jsou povinni na vyžádání ministerstva, České inspekce životního prostředí, České obchodní inspekce nebo příslušného celního úřadu předložit dodací list a celní doklady k jejich kontrole.
- (3) Výrobky a zařízení obsahující regulované látky, **lze na území České republiky uvést na trh jen, pokud je jejich označení uvedeno v českém jazyce nebo slovenském jazyce.**

Pro certifikované osoby § 5 Označování výrobků nebo zařízení, které obsahují regulované látky

- **Sankce za nedodržení nařízení v par. 5 je 2 500 000 Kč.**
- *Přímo použitelným předpisem EU se rozumí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí.*

Pro certifikované osoby § 7 Označování výrobků a zařízení obsahujících fluorované skleníkové plyny

- Výrobky nebo zařízení, které obsahují fluorované skleníkové plyny lze na území České republiky uvést na trh jen, pokud je jejich označení uvedeno v českém jazyce nebo slovenském jazyce.
- **Sankce až 1 000 000 Kč.**

Pro certifikované osoby § 10 Certifikace

- (1) Jen certifikovaná osoba může oblasti fluorovaných skleníkových plynů a RL vykonávat činnosti, které stanoví Nařízení 1005/2009 a 842/2006
- **Sankce při vykonávání činnosti bez certifikátu
250 000 Kč fyzická osoba, 1 000 000 Kč
právní osoba**
- (5) Certifikát vydává ministerstvo životního prostředí

Pro certifikované osoby § 10 Certifikace

- (6) Při výkonu činnosti musí certifikovaná osoba dodržovat postupy pro nakládání s regulovanými látkami nebo fluorovanými skleníkovými plyny anebo zařízeními obsahujícími tyto látky.
- **Sankce až 500 000 Kč**
- (8) Ministerstvo může zrušit certifikát při závažném porušení podmínek uvedených v certifikátu nebo povinností stanovených tímto zákonem

Certifikované osoby § 11 Podávání zpráv

- (1) Osoba, která v kalendářním roce
- a) získá od osoby z jiného členského státu Evropské unie více než 100 kg fluorovaných skleníkových plynů,
- b) předá osobě do jiného členského státu Evropské unie více než 100 kg fluorovaných skleníkových plynů,
- c) zneškodní více než 100 kg fluorovaných skleníkových plynů, nebo
- d) uvede poprvé na trh na území České republiky, s výjimkou dovozu, znovuzíská, recykluje, regeneruje nebo zneškodní regulované látky,

• **Podá nejpozději do 31. 3. následujícího roku hlášení v systému ISPOP**

• **Sankce za nepodání zprávy 500 000 Kč**

Pro certifikované osoby § 14 Opatření k nápravě

- (2) ČIŽP může uložit osobě porušující povinnost, aby učinila **na svůj náklad** opatření směřující k nezávadnému zneškodnění, případně recyklaci nebo regeneraci regulovaných látek, fluorovaných skleníkových plynů nebo výrobku, který je obsahuje.
- (3) Rozhodnutí o nákladech je součástí rozhodnutí o uložení opatření k nápravě. **Odvolání proti tomuto rozhodnutí nemá odkladný účinek.**

Pro certifikované osoby § 15 Přestupky

- Nezajištění znovuzískání FP z transportní lahve po uplynutí doby použitelnosti – **500 000 / 1 500 000 Kč**
- Vykonávání činnosti bez certifikátu – **250 000 Kč**
- Uvedení na trh výrobku nebo zařízení s obsahem RL nebo zařízení na RL závislých - **1 000 000 Kč**
- Neopatření zařízení s RL označením – **100 000 Kč**
- Neoznačení výrobků uvedených na trh s obsahem FP – **1 000 000 Kč**

Pro certifikované osoby § 15 Přestupky

- (7) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba uvádějící na trh chladicí a klimatizační výrobky a zařízení, jakož i tepelná čerpadla, která jsou odizolována pěnou s fluorovanými skleníkovými plyny, se dopustí správního deliktu tím, že **neoznačí před uvedením na trh tato zařízení štítkem s textem: "Pěna s fluorovanými skleníkovými plyny"**.
- **Pokuta až 1 000 000 Kč**

Pro certifikované osoby § 15 Přestupky

- (12) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s přímo použitelným předpisem Evropské unie o některých fluorovaných skleníkových plynech **vykonává kontrolu těsnosti, znovuzískávání, instalaci, údržbu nebo servis bez certifikátu.**
- **Pokuta až 1 000 000Kč**

Pro certifikované osoby § 19

- 7) Právnícká osoba nebo podnikající fyzická osoba provádějící opravu a údržbu, demontáž nebo likvidaci zařízení s obsahem RL, která neprovede znovuzískání regulované látky za účelem jejich zneškodnění, recyklace nebo regenerace.

- **Pokuta až 2 500 000 Kč**

Společná ustanovení ke správním deliktům § 20

- (1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

Společná ustanovení ke správním deliktům § 20

- (3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Česká inspekce životního prostředí.

Kontrolní orgány

- ČIŽP: dozírá na dodržování povinností uvedených v tomto zákoně, v přímo použitelných předpisech Evropské unie^{1),2)} nebo rozhodnutích týkajících se ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země

Kontrolní orgány

- ČOI: kontroluje označování výrobků nebo zařízení, které obsahují RL nebo FP
- Celní úřady: provádějí kontrolu dovozu a vývozu RL a FP nebo zařízení, které je obsahují

